

ใบงาน เรื่อง คำคล้องจอง

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง : ให้นักเรียนหาคำคล้องจองต่อไปนี้

ตัวอย่าง หา สัมผัสกับ มา กา ตา คา

๑) มี	สัมผัสกับ		
๒) คอ	สัมผัสกับ		
๓) เก่า	สัมผัสกับ		

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองและมีตัวสะกดในมาตราเดียวกันกับคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ตัวอย่าง สาม สัมผัสกับ งาม ย่าม ล่าม

๑) กัด	สัมผัสกับ		
๒) เรียก	สัมผัสกับ		
๓) เก่ง	สัมผัสกับ		

ตอนที่ ๓ คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนคำคล้องจอง ๒ พยางค์ ที่มีเสียงรับสัมผัส และเป็นคำที่มีความหมาย

ตัวอย่าง เห็น มันทอด กอดหมอน นอนดึก ลึกหอรอ พอเพียง

๑) น้ำไหล			
๒) พายเรือ			
๓) ฝรั่ง			

ตอนที่ ๔ คำชี้แจง : ให้นักเรียนหาคำคล้องจอง ๓ พยางค์ ที่มีเสียงรับสัมผัสกัน โดยพยางค์หลังมีเสียงรับสัมผัสกับพยางค์แรกของคำต่อไปนี้

ตัวอย่าง แม่ไกวเปล เร่เข้ามา หาของดี มีมากมาย ยายแก่แล้ว

๑) มะละกอ			
๒) สังกะสี			

ตอนที่ ๕ คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนคำ ๔ พยางค์ต่อจากคำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง คุณแม่รักน้อง ร้องเพลงกล่อมนอน สอนให้สวดมนต์ คนน้ำใจดี

๑) โรงเรียนของฉัน			
๒) ดอกไม้สีขาว			

ใบงาน เรื่อง คำสัมผัส

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง : ให้นักเรียนพิจารณาคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วหาคำที่เป็นคำสัมผัสนอกแล้วนำคำตอบมาเขียนให้ถูกต้อง

๑) พระยาเมืองน่ายู่ มาเที่ยวดูว่าจริงไหม

ผู้คนมีน้ำใจ

สุขสดใสได้เที่ยวชม

สัมผัสนอก คือ

๒) บ้านเมืองล้วนสะอาด บรรยากาศพาสุขสม

แผ่นดินถิ่นอุดม

ต่างเกลียวกลมบ่มไมตรี

สัมผัสนอก คือ

๓) น้ำกว้านแสนกว้างใหญ่ แหล่งอาศัยให้วิถี

ทุกคนกินอยู่ดี

ก็เพราะมีกว้านพะเยา

สัมผัสนอก คือ

๔) เป็นทั้งแหล่งชีวิต ที่สถิตวัดเก่าแก่

คู่บ้านมานานเนา

วัดพระเจ้าตนหลวงใจ

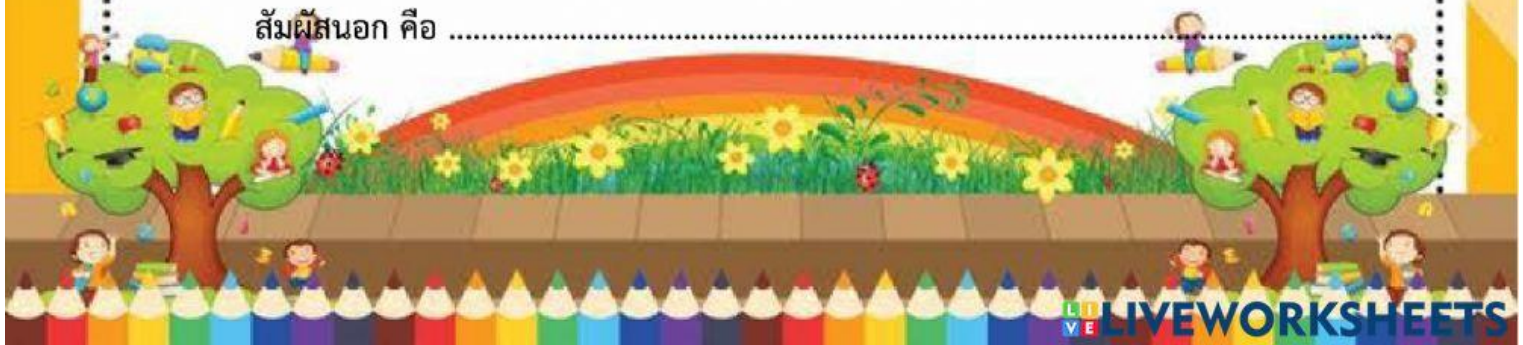
สัมผัสนอก คือ

๕) พ่อขุนงำเมืองสร้าง มิเคยร้างจากไปไหน

สถิตอยู่ในใจ

คนกราบไหว้ระลึกคุณ

สัมผัสนอก คือ

ใบงาน เรื่อง คำสัมผัส

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกคำสัมผัสที่เป็นสัมผัสสระที่ปรากฏในคำประพันธ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑) พุดถึงเมืองพะเยา จะขอเล่าเรื่องเก่าก่อน

สัมผัสในที่เป็นสัมผัสสระ คือ

๒) มิเคยจะสั่นคลอน มิตรไมตรีมีให้กัน

สัมผัสในที่เป็นสัมผัสสระ คือ

๓) พ่อขุนจำเมืองสร้าง ท่านมีร้างห่างเพียงฝัน

สัมผัสในที่เป็นสัมผัสสระ คือ

๔) รุ่งเรืองทุกคืนวัน ระลึกคุณบุญท่านนา

สัมผัสในที่เป็นสัมผัสสระ คือ

๕) ครองราชย์อายุน้อย แต่ไม่ถอยด้วยบุญญา

สัมผัสในที่เป็นสัมผัสสระ คือ

๖) สู้รบครบธรรมา พระแสนยานุภาพไกล

สัมผัสในที่เป็นสัมผัสสระ คือ

๗) พระองค์ทรงศักดิ์สิทธิ์ อิทธิฤทธิ์สถิตไซรั

สัมผัสในที่เป็นสัมผัสสระ คือ

๘) เสด็จแห่งหนใด พาชุ่มชื่นระรื่นพลัน

สัมผัสในที่เป็นสัมผัสสระ คือ

๙) มีศึกประชิดเมือง ท่านมิเคืองเปรี๊ยะขำขัน

สัมผัสในที่เป็นสัมผัสสระ คือ

๑๐) จัดเตรียมข้าวปลากัน ข้าศึกนั้นมันไมตรี

สัมผัสในที่เป็นสัมผัสสระ คือ

ใบงาน เรื่อง คำสัมผัส

ตอนที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกคำสัมผัสนอก จากภาพยานี้ที่กำหนดลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

มีธรรมนำชีวิต
จะเลวชั่วอย่างไร
ทำดีย่อมมีสุข
วันเดือนเปลี่ยนเป็นปี
เกิดมาในชาติหนึ่ง
ชีวิตไม่ล่มจม

เราลิขิตตัวเองได้
อยู่ที่ใจใฝ่คิดดี
ทำชั่วทุกข์ยากหลีกหนี
ชั่วชีวิตมีแต่ตรม
ความดีตรึงมีชื่นชม
ควรข่มใจใฝ่ทำดี

บทที่ ๑

บทที่ ๒

สัมผัสระหว่างบทที่ ๑ - บทที่ ๒

บทที่ ๓

สัมผัสระหว่างบทที่ ๒ - บทที่ ๓

ใบงาน เรื่อง กาพย์ยานี ๑๑

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานีให้ถูกต้อง

ลักษณะบังคับของกาพย์ยานี ๑๑

๑. ๑ บท มี บาท
๒. ๑ บาท มี วรรค
๓. ๑ บท มี วรรค
๔. ๑ บาท มี คำ
๕. บาทแรกเรียกว่า..... บาทที่ ๒ เรียกว่า
๖. วรรคหน้ามี คำ วรรคหลังมี คำ

ลักษณะบังคับสัมผัสของกาพย์ยานี ๑๑

๗. สัมผัสบังคับเป็นลักษณะสัมผัส.....
๘. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ นิยมสัมผัสกับคำที่ ของวรรคที่
๙. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่
๑๐. หากแต่งมากกว่า ๑ บท คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ของบทต้น ส่งสัมผัสสระไปยังคำสุดท้าย ของวรรคที่ ของบทถัดไป

ใบงาน เรื่อง ภาพยนตร์ ๑๑

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนพิจารณาภาพยนตร์ ๑๑ ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ความรักประจักษ์จิต	พรหมลิขิตเล่นซ้ำชั้น
ใครเป็นเนื้อคู่กัน	ความสัมพันธ์จะยืนยาว
ทุกคนย่อมมีรัก	เมื่อศรปักษ์รักหนุ่มสาว
ฝ่าฟันหลายเรื่องราว	ทุกครั้งคราวต้องผ่านไป
รักแท้คือรักแท้	ยอมแน่วแน่และสดใส
เหลียวมองแห่งหนใด	จิตแจ่มใสไร้มีดมน

๑. ภาพยนตร์ ๑๑ ข้างต้นมีจำนวน บท
๒. สัมผัสระหว่างบทคือคำว่า
๓. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ คือคำว่า สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๒ คือคำว่า
๔. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ คือคำว่า สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ คือคำว่า
๕. ถ้าจะแต่งบทต่อไปให้คำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ของบทต่อไปจะต้องลงด้วยคำว่า เรียกว่า

ใบงาน เรื่อง ภาพยานี ๑๑

ตอนที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนโยงสัมผัสภาพยานี ๑๑ ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (ทำลงในสมุด)

น้ำตกจำปาทอง

ชวนน้ามองน้ำตกผา

น้ำใสไหลลงมา

กระเซ็นซ่าเซียวเป็นฟอง

พวกเราทั้งชายหญิง

พาเที่ยววิ่งเลาะเลี้ยวล่อง

ลดเลี้ยวเซียวเจ็ญนอง

เหล่าเพื่อนพ้องต่างสุขใจ

ต้นไม้ใบเฟิร์นเขียว

เถาวัลย์เกี่ยวเลี้ยวกิ่งไม้

นกน้อยส่งเสียงไกล

เพราะพริ้งไฉไรได้เที่ยวชม

ฝูงปลาพาแหวกว่าย

แสงประกายส่องผสม

สะท้อนส่องพรางพรหม

ผีเสื้อดมผกาพรรณ

ลมพัดมาเฉื่อยเฉื่อย

ระริกเรื่อยความสุขสันต์

สายใยความผูกพัน

เป็นเพื่อนกันตลอดไป

ใบงาน เรื่อง กาพย์ยานี ๑๑ (๒)

ตอนที่ ๑ คำสั่ง : ให้นักเรียนเติมคำที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้สัมผัสถูกต้อง และมีใจความสัมพันธ์กับข้อความเดิม

เรียนร่ำ ขาวนา ล้ำเลิศ เต็บใหญ่ อวยชัย

๑. พระคุณแม่

แสนประเสริฐกว่าใครใคร

๒. เลี้ยงลูกจน

บ่มนิสัยเป็นคนดี

๓. ส่งให้ได้

เพื่อได้นำทางชีวิต

๔. เมื่อถึงวันปีใหม่

ขอให้โชคดี

๕. ตะวันลับขอบฟ้า

เห็น เดินจูงควาย

ตอนที่ ๒ คำสั่ง : ให้นักเรียนเรียงข้อความที่กำหนดให้ เป็นรูปแบบกาพย์ยานี ๑๑ ที่ถูกต้อง

๑. ตัวฉันนี้รับน้ำตา ชมพุดสวยดี ได้ดวงตาสองข้างมี ฉันอยู่บนใบหน้า

.....

.....

๒. สีเขียวแดงชมพู ใครทลายถูกลองคิดดู ทุกคนรู้จักฉันดี ผลฉันคล้ายจมูก

.....

.....

๓. นักเลงร้องเพลงพลาง เอาหลังนั่งเอียงอิง ตรงหน้าต่างไขว่ห้างหยิ่ง
มือถือฉิ่งตีดังดัง

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง กาพย์ยานี ๑๑ (๒)

ตอนที่ ๓ คำสั่ง : ให้นักเรียนนำข้อความที่กำหนดให้เรียงเป็นกาพย์ยานี ๑๑ ให้ถูกต้องตามรูปแบบ

ว้าวขอเข้าโรงม้า

ว้าวลั่นจกทุกซัระทม

ว้าวพบความสบาย

คีนหนึ่งฝนตกหนัก

ครึ่งกายากก็ยินดี

ยิ่งกระชั้นเปียดเข้าไป

จึงคิดหาที่ร่ม

เห็นม้ายอมแบ่งปัน

ก็อยากได้มากกว่านั้น

ให้รินรมย์เช่นม้ามี่

ยอมแบ่งที่ให้ว้าวพลัน

ม้ามี่ใจอารี

คีนหนึ่งฝนตกหนัก

ว้าวขอเข้าโรงม้า

ว้าวพบความสบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....